MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

wypisów nie robiono

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

Fot. brak

Pierwsza Brygada
Legionów Polskich
I woj. świat.

+ 1937 r.

OKÓLSKA Karolina

2d. BARAŃSKA

3408/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — OKÓLSKA Karolina
zd. BARAŃSKA
T.3408/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa √ K.2, s.2

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełnieniające relację —

Iii. Inne materiały (zebrane przez „relatora"): —

III/1– dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 –1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne"] √ 1.

VI. Fotografie —

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

I RELACJA WŁAŚCIWA

- Relacja spisana przez Danutę Krupską, Kraków 2000, mps., k. 2, s. 1-2

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

I/1/1

Karolina z Barańskich-Okólska żołnierz Pierwszej Brygady

Karolina Barańska urodziła się 1.11.1896 roku we Lwowie. Jej rodzicami byli: Magdalena z Żakajkiewiczów-Barańska i Ignacy Barański, urzędnik kolejowy.

We Lwowie ukończyła szkołę powszechną oraz szkołę średnią. Interesowała się literaturą i teatrem, sama pisała wiersze, czasem publikowała je pod pseudonimem Lina-Karo.

Działała w ruchu strzeleckim wraz ze starszym bratem Dominikiem i młodszym Michałem.

Karolina i Dominik zostali żołnierzami Pierwszej Brygady Legionów Polskich, Michał był jeszcze niepełnoletni, wstąpił później do Drugiej Brygady Legionów. Dominik, ciężko ranny w walkach Legionów na wschodzie umarł w szpitalu w Piasecznie.

Michał, po Pierwszej Wojnie Światowej uczestniczył w walkach o Lwów, w Powstaniu Śląskim i w wojnie z bolszewikami w 1920 roku.

Karolina Barańska z początkiem wojny w 1914 roku pracowała krótko w sekretariacie Józefa Piłsudskiego, ale prosiła o przeniesienie na front. Tak znalazła się w Pierwszej Brygadzie jako wywiadowczyni. Z końcem 1914 roku uczestnicząc w walkach w Sądecczyźnie, prowadziła rozpoznanie na tyłach wroga w okolicach Dobrej. Tam została aresztowana i etapami z więzienia do więzienia dotarła do Kijowa, gdzie stanęła przed sądem wojennym. Została skazana na śmierć. W celi śmierci osiwiała całkowicie.

Rosyjscy demokraci zamieszkali w Kijowie rozpoczęli starania o uwolnienie. W wyniku apelacji wyrok śmierci zamieniono na zesłanie do Irkucka na Syberii. Miała iść pieszo – była zima.

I znowu przyjaźni Rosjanie pośpieszyli z pomocą. Zebrali pieniądze na opłacenie przejazdu dla Karoliny i konwoju, na zakup ciepłej odzieży.

Podróż do Irkucka trwała dwa tygodnie. Na miejscu ciepłe walonki zdjęła z nóg razem z naskórkiem.

Szybko weszła w środowisko zesłańców. Nawiązywała kontakty z najbardziej aktywnymi, planującymi ucieczkę. Dwukrotna próba nie udała się. Raz rzeka wcześniej zamarzła i zatrzymała łódź z uciekinierami. Następnym razem dotarli do Władywostoku i zdołali porozumieć się z kapitanem japońskiego statku, który obiecał zabrać uciekinierów do Japonii.

Barańska szła do statku spokojnie, ale mężczyźni nie wytrzymali nerwowo i zaczęli biec. Zobaczył to rosyjski żandarm i aresztował wszystkich.

Karolina Barańska opuściła Irkuck po wybuchu rewolucji, kiedy upadła władza carska. Przedzierała się bardzo długo pociągami do Polski. Na stacjach widziała dantejskie sceny mordów na oficerach carskich i innych oficerach rozbestwionego tłumu.

Po powrocie do Lwowa wzięła udział w walkach o Lwów. Z początkiem lat dwudziestych była urzędniczką w magazynach wojskowych w Krakowie na Dąbiu. Tam poznała Zygmunta Rawicz-Okólskiego. Po ślubie z nim przeniosła się w krośnieńskie, gdzie mąż pracował w przemyśle naftowym. Mimo młodego wieku była nadal siwa. Chorowała na serce.

I/1/2

Zmarła 23.11.1937 roku w Krośnie. Zostawiła dwie córki – Krystynę Marię i Danielę Janinę, które w latach okupacji były żołnierzami AK.

Został po niej wiersz napisany na Syberii dla poniesienia ducha towarzyszy zesłania.

O wy, co ledwie z lat dziecinnych wyszli,
powagą starców marszczycie już czoła,
wy, co nie znacie bezchmurnej pogody,
a co jest szczęście – ach nie znacie zgoła!
Wy, co wśród tłumów, jak duchy z zaświatów
z okiem zamglonym zadumą i troską
kroczycie smutni, samotni i cisi,
a jednak dumni, jakąś duszą boską ...
Do was się zwracam słowami otuchy,
do was, do was przyjaciele!
Pieśni moje wam poświęcam, bratanie duchy!

Kraków, Listopad 2000. Daniela Krupska

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
1939 1945
AK

Ldn 3601 USK/2006

J. 3408/WSK

+ 1937
OKÓLSKA Karolina
z d. Barańska

V. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty informacyjne: 1

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

i J. 3408/WSK

Pierwsze Bryg. Legionów Pol. i wojny świat.

+ 1937.

OKOLSKA Karolina

z d. Barańska

2 r. Relacja

B. Rojek 2014.

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ OKRĘG POMORZE 1939 1945 AK

OKÓLSKA Karolina

FUNDACJA GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
OKRĘG POMORZE
AK
1939
1945